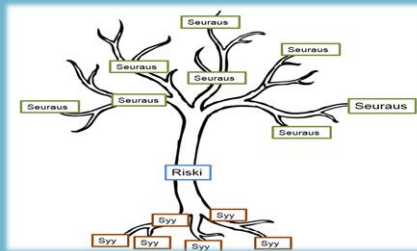

TIETOTURVALLISUUS

6.10.2020 Kuntafoorumin koordinointiryhmä

Paikkatietoturvallisuus@maanmittauslaitos.fi

3. SEURATTAVAT TIETOTURVA-ASIAT

Osoitteet riskianalyysissä eteneminen

Turvallisuuskonsepti

Paikkatietojen turvallisuusuhkat

KuntaFoorumin koordinoitiryhmä

OSOITTEET RISKIANALYYSIN METODI

- Valtionhallinnon riskikehikko käytössä, yhteensopiva myös ISO/IEC31000
  - [VM:n](#) ja [DVV:n](#) suositukset
- Asiakirjapohjat ovat MML:n, voit pyytää tyhjiä pohjia käyttöösi.
- MML:n malli on geneerinen ja sopii useimmille riskeille.
  - Kuitenkin paikkatietoihin kohdistuvien riskien kanssa on lisämietittävää
  - Mahdollisuus saada esittely tälle porukalle ja/tai mukaan tuleville
- Riskianalyysien tulokset tulisi käsitellä salassa pidettävänä aineistoina. Miksi?
  - Jos havaitaan puutteita, on korjauksia tehtävä. Keskeneräisistä tai haavoittuvista ei kannata kertoa
    - Tiedonhallintalain mukainen leima käyttöön tarvittaessa
    - Huom. Leimat uudistuneet 1.1.2020-

RISKEIDEN LUOKITUS	
1	Riskin vaikutus on vähäinen
2	Riskin vaikutus on keskimääräinen
3	Riskin vaikutus on huomattava
4	Riskin vaikutus on erittäin huomattava
5	Riskin vaikutus on katastrofaalinen

RISKEIDEN LUOKITUS	
1	Riskin toteutumisen on erittäin epätodennäköistä ja se tuottaa vain vähäisiä vaikutuksia (ei tuota ongelmia)
2	Riskin toteutumisen havaitaan jo jonkin verran, mutta ei tuota merkittäviä vaikutuksia (ei tuota ongelmia)
3	Riskin toteutumisen mahdollista (on mahdollista tapahtua) seurauksia, jotka voivat aiheuttaa jonkin verran ongelmia
4	Riskin toteutumisen on todennäköistä (on taputtava) kerran viikossa tai useammin, seurauksena tapahtuu keskeisiä toimintoja (on ongelmia)
5	Riskin toteutumisen on lähes varmaa (on taputtava) useita kertoja viikossa, seurauksena tapahtuu keskeisiä toimintoja useita kertoja (on ongelmia)

Riski	Ulkoinen vaikutus	Luokitus	Ulkoinen vaikutus	Luokitus	Ulkoinen vaikutus
1	Hyönteisten leviäminen	1-2	Hyönteisten leviäminen	1-2	Hyönteisten leviäminen
2	Ulkomaalaisten leviäminen	3-4	Ulkomaalaisten leviäminen	3-4	Ulkomaalaisten leviäminen
3	Ulkomaalaisten leviäminen	5-6	Ulkomaalaisten leviäminen	5-6	Ulkomaalaisten leviäminen
4	Ulkomaalaisten leviäminen	7-8	Ulkomaalaisten leviäminen	7-8	Ulkomaalaisten leviäminen
5	Ulkomaalaisten leviäminen	9-10	Ulkomaalaisten leviäminen	9-10	Ulkomaalaisten leviäminen

SALASSA PIDETTÄVÄ

JulkL (621/1999) 24.1 §:n 7,8_k
Lain (____/____) ____ §:n ____ k

* Mukaan ehtii vielä, jos jollain organisaatiolla on kiinnostusta

OSOITTEET RISKIANALYYSIN STATUS

Riskiluokittelu koottu: todennäköisyys (1-5) ja vaikutukset (1-5)

Arviointia pyritty skaalaamaan, mutta on kuitenkin melko vaikeaa.

Riskiluku (tulo) / kaavio

Esimerkkejä riskikorteista koottu (7), olemassa mallipohja

Työstö käynnissä, ensimmäiset versiot koottu ja työ jatkuu

Suurimpia riskilukuja ollut mm.

Osoitetiedot eivät ole eheitä (eri vaiheissa)

Siirtymävaiheen osalta käsitelty, mutta ei vielä tavoitetilassa: Mihin tietoon voi luottaa ja mikä on käyttäjien kannalta siirtymävaiheen pituus (mitä pidempi, sitä suuremmat riskit)

Jonkin verran tunnistettu keinoja, joilla riskiä poistetaan/pienennetään (tai hyväksytään tai hyväksytään korjauksin)

Korjauskeinoja mm. testaus, tietojen yhtenäistäminen, yhteistyö toimijoiden välillä.

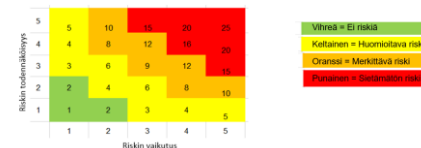
Sisäänkäyntejä ja kulkupisteitä on käsitelty.

Strategisen ohjausryhmän 7.10.2020 kokouksessa esittely.

Riskiluku	Riskin suuruus	Toimenpide	Aika, jonka kuluessa toimenpiteet tulee käynnistää Raportointivaatimus
< 3	Ei riskiä	Tunnista, dokumentoi ja seuraa	Ei ole
3 - 6	Huomioitava	Seuraa ja suunnittele toimenpiteet. Valmistaudu käynnistämään toimenpiteet	Tilanteen mukaan / kuusi kuukautta Raportointi osana normaalia raportointia
8 - 12	Merkittävä	Suunnittele ja käynnistä toimenpiteet, valvo toimenpiteet	Neljä - kahdeksan viikkoa Raportoi riskistä viipymättä koordinaatio- ja strategiatimille
15 - 25	Sietämätön	Käynnistä toimenpiteet välittömästi, aloita Kaksi viikkoa tarvittaessa kriisinhallinta	Raportoi riskistä viipymättä ylimmälle johdolle

Riskiluvut

Riskin vaikutus x riskin todennäköisyys = riskiluku

RISKIEN HALLINTAKEINOT

Hallintakeino	Kuvaus
Riskin välttäminen	Tämä on usein mahdollista vain, jos ko. toiminnasta pidättäydytään kokonaan
Riskin poistaminen	Yksittäinen riski voidaan mahdollisesti poistaa kokonaan. Poistaminen saattaa kuitenkin aiheuttaa uusia riskejä. Harvoin toteutettavissa, (ks. jäännösriski kpl 3.6.1)
Riskin pienentäminen	Yleisin riskienhallintakeino on riskin vähentäminen. Tämä tarkoittaa joko vahingon, riskin realisoitumisen todennäköisyyden tai toipumisajan pienentämistä valituilla kontroleilla.
Riskin siirtäminen / jakaminen	Riski siirretään toiselle osapuolelle esimerkiksi sopimuksin tai vakuuttamalla. Riskin siirtäminen ei kuitenkaan siirrä vastuuta riskistä ja sen hallinnasta.
Riskin pitäminen omalla vastuulla	Osa riskeistä joudutaan tai kannattaa pitää omalla vastuulla Jäännösriski

TURVALLISUUSKONSEPTI

Luonnos olemassa

Traficommin kommentit saatu ja pieniä stilisointeja saatu viestinnältä.

Puolustushallinnolta tai kuntaedustajien kommentteja ei ole tullut

11.6.2020 esittely PATINEn kokouksessa pidetty.

→ Onko kunnilla? Edelleen voidaan ottaa huomioita.

1.7.2020 palaveri P.T./Kuntaliiton kanssa pidetty

Jakelusta ja ylläpidosta sopiminen

TUOREITA ”VANHOJA” UHKIA

[Ma 1.6.2020 klo 6:00 Uutinen](#)

<https://www.is.fi/kotimaa/art-2000006520749.html>

” On ollut yrityksiä selvittää suojavyöhykkeiden sijaintia siten, että on pyritty kysymään sama kysymys hieman eri tavoin eri henkilöiltä siinä toivossa, että joku lipsauttaisi jotain. Meiltä ei kuitenkaan saa tietoa suojavyöhykkeistä” - Anu Sallinen PLM.

* Lisätietoa aiheesta mm. Laki kansallisesta turvallisuudesta kiinteistökaupoissa

Henkilöstö varoittaminen voi olla tarpeen, pyyntöjä voi tulla.

PAIKKATIETOJEN KÄYTÖN YLEISET UHKAKUVAT

1. Tietojen yhdistäminen suoran tai epäsuoran sijainnin avulla

Esimerkiksi koordinaattien ja osoitteiden avulla.

Lisäksi paikkatiedon yksikäsitteinen tunniste voi olla tällainen linkki

2. Massa-analyysien tekeminen

Esim. kohteiden tunnistaminen koko Suomesta ja niihin liittyvät uhkakuvat ja uutena verkostanalyysit

3. Paikkatiedon käyttö luotettavuuden, kattavuuden tai laadun arviointiin

Esim. pistepilven käyttöä, jolla arvioidaan, ovatko kaikki rakennuskohteet esitetty

4. Kriittisten kohteiden tunnistamiseen

KIITOS – KESKUSTELUA ?

yle

U

KATSELUSUOSITUS

<https://areena.yle.fi/1-4664681>

AREENA

Team Whack - kaikki on hakkeroitavissa

Kuinka sinunkin elämäsi voidaan sekoittaa?

YLE AREENA

10 min

Jakso 1: Team Whack iskee taloyhtiöön

Kausi 1, 1/6. Hakkerit hyökkäävät taloyhtiösi ohjauskeskukseen ja paljastavat ison tietoturva-aukon. Järjestelmän kautta tuhansien ihmisten arki voisi mennä sekaisin.

ma 4.3.2019

13 min

Jakso 2: Team Whack varastaa identiteettiä

Kausi 1, 2/6. Hakkerit seuraavat digitaalisia jäljensä. Verkkoon jättämiesi tietojen avulla sinua voidaan manipuloida, kiristää, huijata tai koko identiteettiä voidaan varastaa.

ma 4.3.2019

10 min

Jakso 3: Team Whack hyökkää autoosi

Kausi 1, 3/6. Hakkerit sekoittavat autosi hallintalaitteiston. Nykyautot ovat tietokoneita pyörillä. Tietoliikenneväylien kautta ohjataan esimerkiksi ovia, ikkunoita ja moottoria.

9 min

Jakso 4: Team Whack murtautuu älykotiisi

Kausi 1, 4/6. Hakkerit kaappaavat älykotiisi hallintaansa. Yhä useammassa kodissa lämpötilaa, valaistusta ja turvallisuutta säädetään älylaitteilla, moderneimmat jopa etänä työpaikalta käsin.

8 min

Jakso 5: Team Whack virtittää WiFi-ansan

Kausi 1, 5/6. Hakkerit varastavat WiFi-verkon kautta tietojasi. Ilmaista avoimista verkoista tiedot voidaan vuotaa muille verkon käyttäjille. Vaara voi vaania kahvilan tai hotellin verkossa.

ma 4.3.2019

10 min

Jakso 6: Team Whack sabotoi mainosnäytön

Kausi 1, 6/6. Hakkerit hyökkäävät ulkomainoksen kimppeihin. Yhä useammin erilaisia infonäyttöjä ohjataan etänä, mutta entä jos ulkopuoliset kaappaavat niiden hallinnan?

ma 4.3.2019

11 min

Jakso 1: Team Whack kaappaa kännykkäsi

Kausi 2, 1/6. Hakkerit testaavat ostoskeskuksessa kolme tapaa hyökätä puhelimeen: bluetooth-häirintä, latauspiste ja haittaohjelman asennus.

ma 4.5.2020

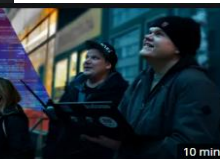

11 min

Jakso 2: Team Whack varastaa käytettyjen tietokoneiden datan

Kausi 2, 2/6. Hakkerit ostavat käytettyjä tietokoneita ja näyttävät, miten poistettut tiedostot voi palauttaa ja mitä kaikkea niillä voi tehdä.

ma 4.5.2020

10 min

Jakso 3: Team Whack sieppaa kotiasi langattomat laitteet

Kausi 2, 3/6. Hakkerit skannaavat kaupungilla avoimia laitteita ja näyttävät, miten niiden haltuunotto ulkopuolelta onnistuu. Kuinka helposti Duudsonien Jarnon televisio saadaan sekaisin?

ma 4.5.2020

13 min

Jakso 4: Team Whack murtautuu vakuutusyhtiöön

Kausi 2, 4/6. Hakkerit yrittävät murtautua Lähi-Tapiolan järjestelmiin.

ma 4.5.2020

10 min

Jakso 5: Team Whack tiputtaa dronet

Kausi 2, 5/6. Hakkerit kokeilevat kaapata dronin ja selvittää, voisiko laitetta käyttää myös hakkerihyökkäykseen.

ma 4.5.2020

9 min

Jakso 6: Team Whack katkaisee pelistriimin

Kausi 2, 6/6. Hakkerit saavat luvan yrittää kaapata Pelaajat.com-pelitapahtuman striimin. Yksittäiset e-urheilutapahtumat ovat jo katsotumpia kuin isoimmat perinteiset urheilutapahtumat.

8 min

Jakso 7: Internet haluaa tietää susta kaiken - Miksi sen pitäisi kiinnostaa?

Annat itsestäsi jatkuvasti tietoa nettiin. Mihin tuo tieto menee? Kuka sitä käyttää? Ja mihin? Hyvishakkeri Laura Kankaalan mukaan kaikkien olisi hyvä ymmärtää vähintään perusasiat datan liikkeistä.

<https://areena.yle.fi/1-4664681>

6.10.2020

2020